

אֶלָּא אֲתַגְנִיז וְאֶזְדַּרַע בְּהַאי זְרַעָא דְעָבִיד תּוֹלְדִין
 וְזַרְעִין וְאִיבִין, וּמְנִיָּה אֲתַקְיִים עֲלֵמָא. וְלִית לָךְ
 יוֹמָא, דְּלֵא נְפִיק מְנִיָּה בְּעֲלֵמָא, וּמְקַיִים כִּלְא דְבִיָּה
 זֶן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא. וּבְכֹל אֲתֵר דְּלַעָאן
 בְּאֻרְיִתָּא בְּלִילְיָא, חַד חוּטָא נְפִיק מִתְּהוּא אֹזר
 גְּנִיז, וְאֲתַמְשִׁיךְ עַל אֵינוֹן דְּלַעָאן בָּהּ, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (תהלים מב) יוֹמָם יַצִּיחַ יי' חֶסְדּוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירָה
 עִמִּי. וְהָא אֻקְיָמְנָא. יוֹמָא דְּאֲתַקֵּם מִשְׁכְּנָא לְתַתָּא,
 מַה כְּתִיב (שמות מ) וְלֹא יָכוֹל מֹשֶׁה לָּבֵא אֶל אֱהִל
 מוֹעֵד כִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֲנָן. מָאי הָעֲנָן. חַד חוּטָא
 הָזֶה (נ"א עמודא דְּעֵנָא) מִתְּהוּא סְטָרָא דְּאֹזר קִדְמָתָא,
 דְּנִפְק בְּתַדְוָה בְּכִלְא (דְּכִלְא), כִּד עָאֲלַת לְמִשְׁכְּנָא
 דְּלְתַתָּא. וּמִתְּהוּא יוֹמָא (קִדְמָתָא). לָא אֲתַגְלִי, אֲבָל
 שְׁמוּשָׁא קָא מִשְׁמַשׁ בְּעֲלֵמָא, וְאִיהוּ מְחַדְשׁ בְּכֹל
 יוֹמָא עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית.

לשון הקודש

זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יַצִּיחַ ה' חֶסְדּוֹ
 וּבְלִילָהּ שִׁירָה עִמִּי. וְהָרִי בְּאֵרְנוּ. בַּיּוֹם
 שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן לְמַטֵּה, מַה כְּתוּב? (שמות
 מ) וְלֹא יָכוֹל מֹשֶׁה לָּבֵא אֶל אֱהִל מוֹעֵד כִּי
 שָׁכַן עָלָיו הָעֲנָן. מַה זֶה הָעֲנָן? חוּט אֶחָד
 הָיָה (עמוד הענן) מֵאוֹתוֹ צֵד שֶׁל הָאֹזר
 הָרֵאשׁוֹן שֶׁיֵּצֵא בְּשִׁמְחָה בְּכֹל (של הכל)
 בְּשִׁנְכֵם לְמִשְׁכָּן שְׁלֵמָה, וּמֵאוֹתוֹ יוֹם

וְכֹל, לֹא עוֹמֵד הָעוֹלָם אֶפְלוּ רַגַע אֶחָד,
 אֶלָּא גְּנִיז וְנִזְרַע בְּזַרַע הַזֶּה שְׁעוּשָׁה
 תּוֹלְדוֹת וְזַרְעִים וּפְרוֹת, וּמִמֶּנּוּ הַתְּקִיִּים
 הָעוֹלָם. וְאִין לָךְ יוֹם שְׁלֵא יוֹצֵא מִמֶּנּוּ
 בְּעוֹלָם וּמְקַיִים הַכֹּל שְׁבוּ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא זֶן אֵת הָעוֹלָם. וּבְכֹל מְקוֹם שְׁעוֹסְקִים
 בְּתוֹרָה בְּלִילָהּ, חוּט אֶחָד יוֹצֵא מֵאוֹתוֹ
 אֹזר גְּנִיז וְנִמְשָׁךְ עַל אוֹתָם שְׁעוֹסְקִים בָּהּ.

רַבִּי יוֹסִי הָזָה לָעִי בְּאוֹרֵייתָא, וְהוּוּ עֲמִיּה רַבִּי
 יִצְחָק וְרַבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הָא
 חֲמִינָן דְּעוֹבְדֵי דְמִשְׁכְּנָא, בְּגוּוּנָא דְּעוֹבְדֵי דְשָׁמַיִם
 וְאַרְצֵי, וְהָא אֲתַעְרוּ חֲבֵרֵיִיא בְּרִזִין דְּלַחֲזוֹן זְעִירוֹ,
 דְּלֹא יָכִיל בְּרִי נָשׁ לְמִיכַל בְּפוּמִיָּה, וְלִמְיֵשֵׁט יָדִיהָ
 לָגוּ פּוּמִיָּה וְלִמְבַלְעָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מְלִין אֲלִין גַּסְלֵק לֹזֵן לָגוּ (נ"א לְנַבִּיָּה)
 בּוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ מְתַקֵּן תְּבִשְׁלִין
 מְתִיקוֹן, כְּמַה דְּאֲתַקֵּן לֹזֵן עֲתִיקָא קְדִישָׁא, סְתִימָא
 דְּכָל סְתִימִין, וְאִיהוּ אֲתַקֵּן תְּבִשְׁלִין, דְּלִית בְּהוּ
 אֲתַר, לְמִיתִי אֲחָרָא, לְמִשְׁדֵּי בְּהוּ מְלַחָא. וְתוּ,
 דְּיָכִיל בְּרִי נָשׁ לְמִיכַל וְלִמְשִׁתִּי וְלֹאֲשַׁלְמָא כְּרִסוּי
 מְכַל עֲדוּנִין דְּעֵלְמָא וְלֹאֲשַׁתְּאָרָא, וּבִיהָ יִתְקַיֵּים,
 וְיִתֵּן לְפָנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּזְתִּירוּ כְּדָבָר יי'.

לשון הקודש

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, דְּבָרִים אֲלוּ נַעֲלָה אוֹתָם
 לְתוֹךְ (אצ"ל) הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא
 מְתַקֵּן תְּבִשְׁלִים מְתוּקִים, כְּמוֹ
 שֶׁהֲתַקֵּינָם הָעֵתִיק הַקְּדוּשׁ, נִסְתַּר כָּל
 הַנִּסְתָּרִים, וְהוּא מְתַקֵּן תְּבִשְׁלִים, שְׂאִין
 בְּהָ מְקוֹם שְׂיָבָא אַחַר וַיִּשְׁפֹּךְ בָּהֶם מֶלַח.
 וְעוֹד, שְׂיָכּוּל אָדָם לֹאֲכַל וְלִשְׁתּוֹת
 וְלִהְשָׁלִים כְּרִסוּ מְכַל עֲדוּנֵי הָעוֹלָם
 וְלִהְשָׂאָר, וּבּוֹ יִתְקַיֵּים (מלכים-ב ד) וְיִתֵּן
 לְפָנֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּזְתִּירוּ כְּדָבָר ה'.

(ראשון) לֹא נִגְלָה, אֲבָל שְׁמוּשׁ מְשֻׁמֵּשׁ
 בְּעוֹלָם, וְהוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂה
 בְּרָאשִׁית.

רַבִּי יוֹסִי הֵיךְ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְהָיוּ עִמּוֹ
 רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי חִזְקִיָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק,
 הָרִי רְאִינוּ שְׁמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן הוּא כְּמוֹ
 מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וְאַרְצֵי, וְהָרִי הִתְעוֹרְרוּ
 הַחֲבֵרִים בְּסוּדוֹת שְׁלָהֶם מַעַט, שְׁלֹא
 יָכּוּל אִישׁ לֹאֲכַל בְּפִיו וְלִהְוִשִׁיט יָדוֹ
 לְתוֹךְ פִּיו וְלִבְלַעַ.

פָּתַח וְאָמַר, (מלכים א ה) וַיֵּי, נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה
 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין
 שִׁלְמָה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם. הָאִי קָרָא הָא אֶתְמַר
 בְּכַמָּה דוּכְתִי. אֲבָל וַיֵּי, אֶסְתַּכְּמוּתָא דְלַעִילָא וְתַתָּא
 כַּחְדָּא. וַיֵּי אִיהוּ וּבִי דִינִיָּה. נָתַן חֲכָמָה, נָתַן: כְּמֵאן
 דִּיחֵיב נְבֻזְבֻזָא וּמַתְנָה לְרַחֲמִיָּה. פֶּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ,
 שְׁלִימוּ דְחֲכָמָתָא, בְּעוּתְרָא, וּבְשָׁלֹם, וּבְשִׁלְטָנוּ, הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ.

וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שִׁלְמָה, מָאִי טַעְמָא. בְּגִין
 דִּהוּוּ יַדְעֵי דָא לְדָא, סְתִימוּ דְמַלְיִן דִּהוּוּ
 אֲמַרִי, וּבְנֵי נָשָׂא אַחֲרֵנִין לָא הָווּ יַדְעֵי לְאַסְתַּכְּבְּלָא
 וְלַמְנַדַּע בְּהוּ כָּלֵל, וּבְגֵינֵיָּהוּ, אֶתְחַדֵּר חִירָם
 לְאוּדָאָה לְשִׁלְמָה בְּכָל מַלְוֵי.

לשון הקודש

הַחֲכָמָה, בְּעִשְׂרָה, וּבְשָׁלוֹם וּבְשִׁלְטָנוּ. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ.
 וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שִׁלְמָה, מָה
 הַטַּעַם? כִּי הָיוּ מְכִירִים זֶה עִם זֶה אֶת
 סֵתֵר הַדְּבָרִים שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים, וּבְנֵי אָדָם
 אַחֲרִים לֹא הָיוּ יוֹדְעִים לְהַתְּבוּנָה וְלַדַּעַת
 בָּהֶם כָּלֵל, וּבְשִׁבְלֵם חִזַּר חִירָם לְהוֹדוֹת
 לְשִׁלְמָה בְּכָל דְּבָרָיו.

פָּתַח וְאָמַר, (שם x-ה) וְה' נָתַן חֲכָמָה
 לְשִׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין
 חִירָם וּבֵין שִׁלְמָה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם.
 פְּסוּק זֶה הָרִי נֹאמַר בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת.
 אֲבָל וְה' - הַסְּכָמָה שְׁלֹמְעֵלָה וּמַטָּה
 כַּאֲחֵד. וְה' - הוּא וּבֵית דִּינוּ. נָתַן חֲכָמָה
 - נָתַן, כְּמוֹ שְׁנֵתָן דוּרוֹן וּמַתְנָה
 לְאַהוּבוֹ. כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לוֹ - שְׁלֹמֹת

שְׁלֹמֹה מִלְכָּא, אֶסְתָּפֵל וְהוּה חָמִי, דְּהָא אַפִּילוּ
 בְּתַהוּא דְרָא, דְּתַוָּה שְׁלִים מְכָל דְרִין
 אַחְרָנִין, לָא הָוָה רְעוּתָא דְמִלְכָּא עֲלָאָה, דִּיתְגְּלִי
 חֲכָמָה כָּל כֶּף עַל יְדֵיהּ, (נ"א וְלֹא אֶתְגְּלִיא) דִּיתְגְּלִי
 אֲזַרְיִיתָא דְהוּה סְתִימָא בְּקַדְמִיתָא, וּפְתַח לָהּ
 פְּתַחִין. וְאַף עַל גַּב דְּפְתַח, סְתִימִין אִינוּן, בַּר לְאִינוּן
 חֲפִימִין דְזָכוּ, וּמְתַגְמְגִי בְּהוּ, וְלֹא יִדְעִי לְמַפְתַּח
 בְּהוּ פּוּמָא. וְדָרָא דָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂרִיא בְּגִינְיָה,
 רְעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינְיָה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
 דִּיתְגְּלִיין מַלְיִן סְתִימִין עַל יְדֵיהּ.

אַבְל תַּוּוּהֵנָּא עַל חֲפִימֵי דְרָא, חֵידָּ שִׁבְקִין אַפִּילוּ
 רַנְעָא חָדָא, לְמִיקָם קָמֵי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 לְמַלְעֵי בְּאֲזַרְיִיתָא, בְּעוּד דְרַבִּי שְׁמַעוֹן קָאִים
 בְּעֲלָמָא, אַבְל בְּדָרָא דָא לָא יִתְנַשִּׁי חֲכָמָתָא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

פַּה. וְהַדּוּר הַזֶּה שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂרִוי
 בְּתוֹכוֹ, רְצוּנוֹ שֶׁל הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא
 בְּשִׁבְלֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁיתְגַּלּוּ דְבָרִים
 נִסְתָּרִים עַל יָדוֹ.

אַבְל תְּמַהְנִי עַל חֲכָמֵי הַדּוּר אֵיךְ עוֹזְבִים
 אֶפְלוּ רַנְעָא אֶחָד מִלְעַמֵּד לְפָנַי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, בְּעוּד שְׂרַבִּי
 שְׁמַעוֹן עוֹמֵד בְּעוֹלָם, אַבְל בְּדוּר הַזֶּה לֹא
 תִשְׁכַּח הַחֲכָמָה מִן הָעוֹלָם. אוֹי לְדוּר

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ הַתְּבוּנָן וְהֵיךְ רוּאָה,
 שְׂהִירֵי אֶפְלוּ בְּאוֹתוֹ דוּר, שְׂהִירֵי שְׁלֹם
 מְכָל הַדּוּרוֹת הָאֲחֵרִים, לֹא הֵיךְ רְצוֹן
 הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיזִין שְׁתַּתְּגַלֶּה חֲכָמָה כָּל כֶּף
 עַל יָדוֹ, (וְלֹא הִתְגַּלְתָּה) שְׁתַּתְּגַלֶּה תּוֹרָה
 שְׂהִירֵיהּ נִסְתָּרַת בְּרֵאשׁוּנָה, וּפְתַח לָהּ
 פְּתַחִים. וְאַף עַל גַּב שְׁפַתָּה, הִם
 נִסְתָּרִים, פֶּרַט לְאוֹתָם חֲכָמִים שְׂזָכוּ
 וּמְגַמְגְמִים בְּהֵם, וְלֹא יוֹדְעִים לְפַתַּח בְּהֵם

מֵעֲלָמָא, וְוִי לְדָרָא כַד יִסְתַּלַּק אִיהוּ, וְחַפְיָמִין
יְתַמְעֵטוּן, וְחַכְמָתָא יְתַנְשִׁי מֵעֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאִי הָכִי אִיהוּ, דְהָא יוֹמָא חַד
הוּינָא אָזִיל עֲמִיָּה בְּאַרְחָא, וּפְתַח פּוּמִיָּה
בְּאוּרֵיָתָא, וְחַמִּינָא עֲמוּדָא דְעֲנָנָא נְעִיץ מֵעִילָא
לְתַתָּא, וְחַד זִיְהִרָא זִהִיר גּוֹ עֲמוּדָא. דְחִילָנָא דְחִילוּ
סְגִי אֲמִינָא וּפָאָה אִיהוּ בַר נֶשׁ, דְהָכִי אֲזַדְמֵן לִיָּה
בְּהָאִי עֲלָמָא.

כִּמָּה פְּתִיב בֵּיה בְּמֹשֶׁה, (שמות לג) וְרָאָה כָּל הָעָם אֶת
עֲמוּד הָעָנָן עוֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל וְקָם כָּל הָעָם
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֱלוֹ. יְאוּת הוּא לְמֹשֶׁה,
דְּאִיהוּ נְבִיאָה מְהִימָנָא עֲלָאָה עַל כָּל נְבִיאֵי עֲלָמָא,
וְדָרָא הָהוּא דְקַבִּילוּ אוּרֵיָתָא עַל טוּרָא דְסִינֵי,
וְחַמִּי כִּמָּה נֶסִין וְכִמָּה גְבוּרָאֵן בְּמַצְרִים וְעַל יַמָּא.
אָבַל הָכָא בְּדָרָא דָּא, וְכּוּתָא עֲלָאָה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן

לשון הקודש

בְּשֵׁהוּא יִסְתַּלַּק, וְהַחֲכָמִים יְתַמְעֵטוּן,
וְהַחֲכָמָה תִּשְׁתַּבַּח מִהֶעוֹלָם.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְדָאִי כֶּף הוּא, שְׁחַרְי
יוֹם אַחַד הַיִּתִּי הוֹלֵךְ עִמּוֹ בְּדֶרֶךְ, וּפְתַח
פִּיו בְּתוֹרָה, וְרֵאִיתִי עֲמוּד עָנָן נְעִיץ
מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, וְזִהִיר אַחַד זִוְהֵר תוֹךְ
הָעֲמוּד. פְּחַדְתִּי פְחַד רַב וְאַמְרַתִּי: אֲשֶׁרִי
הָאִישׁ שְׂכָף הוֹדְמֵן לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה.

כִּמָּה פְּתִיב בְּמֹשֶׁה? (שמות לג) וְרָאָה כָּל
הָעָם אֶת עֲמוּד הָעָנָן עוֹמֵד פֶּתַח הָאֹהֶל
וְקָם כָּל הָעָם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ פֶּתַח אֹהֱלוֹ.
נֶאֱמָר הוּא לְמֹשֶׁה, שֶׁהוּא נְבִיא נֶאֱמָן
עָלְיוֹן עַל כָּל נְבִיאֵי הָעוֹלָם, וְאוּתוֹ דוֹר
שֶׁקַּבְּלוּ תוֹרָה עַל הַר סִינֵי וְרָאוּ כִּמָּה
נֶסִים וְכִמָּה גְבוּרוֹת בְּמַצְרִים וְעַל הַיָּם.
אָבַל כָּאֵן בְּדוֹר הַזֶּה, הַזְּכוּת הָעֲלִיוֹנָה

קָא עָבִיד, לְאַתְחִזָּא נַסִּין עַל יְדוּי. (דף קמ"ט ע"ב).

וּתְכַלֵּת, (שמות כה) אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תְּכַלֵּת מִתְּהוּא
נִוּנָא דִּימָא דְגִינוּסָר, דְּאִיהוּ בְּעַדְבִּיה
דְּזְבוּלוֹן. וְאַצְטְרִיךְ גּוּוּנָא דָא לְעוּבְדָא דְמִשְׁכְּנָא
לְאַתְחִזָּא הֵאֵי גּוּוֹן.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ
בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם.
הֵאֵי רָקִיעַ אַתְּבְרִי בְשַׁנִּי, דְּעוּבְדָא דָא מְסַטְרָא
דְשִׁמְאָלָא אִיהוּ. וּבִיזְמָא תְנִינָא דְאִיהוּ סְטָר
שְׁמָאָלָא, אַתְּבְרִי בֵּיה גִיחַנָם, דְּאִיהוּ נָפִיק מִגּוֹ
הַתּוּכָא דְנוּרָא דְשִׁמְאָלָא, וּבִיזְמָא אַצְטְבַע פְּהַ גּוּוֹן
תְּכַלָּא, דְּאִיהוּ כּוּרְסִיָא דְדִינָא.

וְנָטִיל הֵאֵי יוּמָא מַיִם דְּהוּוּ מְסַטְרָא דִימִינָא,
וְאִינוּן מַיִם דְּהוּוּ מְסַטְרָא דִימִינָא, לָא

לשון הקודש

לְמַיִם. הַרְקִיעַ הַזֶּה נִבְרָא בְּשַׁנִּי,
שֶׁהִמְעֵשֶׂה הַזֶּה הוּא מְצַד הַשְּׁמָאֵל. וּבַיּוֹם
הַשְּׁנַיִ שֶׁהוּא צַד הַשְּׁמָאֵל, כּוּ נִבְרָא
גִיחַנָם שִׁיּוּצָא מִתּוֹךְ הַתּוֹךְ הָאֵשׁ שֶׁל
הַשְּׁמָאֵל, וּבַיּוֹם נִצְבַע כּוּ גּוּוֹן תְּכַלֵּת,
שֶׁהוּא פְּסָא הַדִּין.

וְנָטִיל הַיּוֹם הַמַּיִם שֶׁהֵיוּ מְצַד הַיְמִינִי,
וְאוֹתָם הַמַּיִם שֶׁהֵיוּ מְצַד הַיְמִינִי לָא

שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן עֲשֵׂה - לְהַרְאוֹת נַסִּים עַל
יְדוּי.

וּתְכַלֵּת. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תְּכַלֵּת מֵאוֹתוֹ
דָּג שֶׁל יָם גִּינוּסָר, שֶׁהוּא בְּגוּרְלוֹ שֶׁל
זְבוּלוֹן, וְהַצְטְרִיךְ הַגּוּוֹן הַזֶּה לְמַעֲשֵׂה
הַמִּשְׁכָּן שִׁירָאָה הַגּוּוֹן הַזֶּה.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבַדִּיל בֵּין מַיִם

אֶתְגַּלּוּ אֵלָא בְיוֹם שְׁנֵי. בְיוֹמָא דִּילֵיהּ, לָא אֶתְגַּלִּי
 מִיּוֹם, אֵלָא אֶתְחַלְּף, בְּגִין דְּאֶתְכַלִּיל דָּא בְדָא,
 וְאֶתְכַפֵּס דָּא בְדָא. אִזְר דְּיוֹמָא קְדַמָּא, נְהִירוּ
 קְדַמָּא מְכַל שִׁיתָא נְהוּרִין אִיהוּ. וְהֵא אִזְר
 בְּסִטְרָא דְאַשָּׁא הָוָה, דְּכַתִּיב, (ישעיה י') וְהָיָה אִזְר
 יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ. וְהָהוּא אִזְר דְּיִשְׂרָאֵל מְסִטְרָא דִּימִינָא
 הָוָה, אֶתְכַלִּיל בְּאַשָּׁא.

וְיוֹמָא קְדַמָּא מְאִינוּן שִׁיתָא יוֹמִין, מִיּוֹם אִיהוּ,
 וְלֹא שְׁמֵשׁ עוֹבְדָא דְמִיּוֹם, אֵלָא עוֹבְדָא
 דְּאִזְר, דְּאִיהוּ מְסִטְרָא דְאַשָּׁא, דְּאִיהוּ יוֹם שְׁנֵי.
 לְאַחֲזָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָא בְרָא עֲלֵמָא, אֵלָא
 עַל שְׁלוֹם, וּבְאַרְת שְׁלוֹם הָוָה כִּלְא. יוֹמָא קְדַמָּא
 כָּל מַה דְּעֵבַד, מְסִטְרָא דְחִבְרִיָּה עֵבַד. יוֹמָא תְּנִינָא
 בְּסִטְרָא דְיוֹמָא קְדַמָּא עֵבַד הָהוּא אִוְמָנָא, וְשְׁמֵשׁ
 בְּה, דְּכָל חַד שְׁמֵשׁ בְּעוֹבְדָא דְחִבְרִיָּה, לְאַחֲזָא,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְהַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מֵאוֹתָם שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
 הוּא יוֹם, וְלֹא שְׁמֵשׁ מַעֲשֵׂה הַיּוֹם, אֵלָא
 מַעֲשֵׂה הָאִזְר, שֶׁהוּא מַצַּד הָאֵשׁ, שֶׁהוּא
 יוֹם שְׁנֵי, לְהִרְאוֹת שֶׁהַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לֹא בְרָא אֶת הָעוֹלָם אֵלָא עַל שְׁלוֹם,
 וּבְדֶרֶךְ שְׁלוֹם הַכֹּל הָיָה. הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן,
 כָּל מַה שֶׁעָשָׂה, מַצַּד חִבְרוּ עָשָׂה. הַיּוֹם
 הַשְּׁנֵי בְּצַד יוֹם הָרִאשׁוֹן עָשָׂה אוֹתוֹ אֲפִן

הַתְּגַלּוּ אֵלָא בְיוֹם שְׁנֵי. בְיוֹם שְׁלוֹ לֹא
 הַתְּגַלָּה מִיּוֹם, אֵלָא הַתְּחַלְּף, מִשׁוּם
 שֶׁנִּכְלַל זֶה בְּזֶה וְהַתְּכַפֵּס זֶה בְּזֶה. הָאִזְר
 שֶׁל הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן, הָאִזְר הָרִאשׁוֹן מְכַל
 שֵׁשֶׁת הָאִזְרוֹת הוּא. וְהָאִזְר הַזֶּה הָיָה
 בְּצַד הָאֵשׁ, שְׁכַתוּב (ישעיה י') וְהָיָה אִזְר
 יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ. וְאוֹתוֹ אִזְר שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 הָיָה מַצַּד הַיָּמִין, נִכְלַל בְּאַשׁ.

דָּהָא אֶתְבְּלִילוּ דָּא בְּדָא. יוֹמָא תְּלִיתָאָה, הָוּה
בְּסִטְרָא דִּתְרוּוּיָהּ, וּבִיהַ הָוּה אֶרְנָמָן, וְעַל דָּא
כְּתִיב, כִּי טוֹב כִּי טוֹב תִּירִי זְמַנִּי בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה.

תְּבִלְתָּ, דָּא יוֹמָא תְּנִינָא, אֶצְטַבַּע בְּתִרִין גְּזוּזִין
סוּמְק וְאוּכָם. וּתְבִלְתָּ, סוּמְק אִיהוּ
דִּילִיָּה, מְיוֹמָא תְּנִינָא מִמָּשׁ, כְּעִין גְּזוּן אִשָּׁא, וְדָא
אִיהוּ אֱלֹהִים, וְיָרִית גְּזוּן דְּדַהֲבָא, דְּכֻלָּא גְּזוּנָא
חָדָא. תְּבִלְתָּא נְפִיק מִגּוֹ הַהוּא גְּזוּן סוּמְק, וְכֵד
נְחִית לְתַתָּא, אֶתְרַחַק גְּזוּן סוּמְק, וְעַל גּוֹ הַהוּא
אֶתְר דִּאִיהוּ יִמָּא, וְאֶצְטַבַּע גְּזוּן תְּבִלְתָּא. הַהוּא
סוּמְקָא עֵייל גּוֹ יִמָּא, וְאֶתְחַלֵּשׁ גְּזוּן דִּילִיָּה,
וְאֶתְהַדָּר תְּבִלְתָּא, וְדָא אִיהוּ אֱלֹהִים, אֲבָל לָאו אִיהוּ
תְּקִיפָא בְּקַדְמָאָה.

לשון הקודש

הָאִשׁ, וְזֵהוּ אֱלֹהִים, וְיָרִשׁ גּוֹן הַנְּהָב,
שֶׁהֵפֵל גְּזוּן אֶחָד. תְּבִלְתָּ יוֹצֵאת מִתּוֹךְ
אוֹתוֹ גְּזוּן אָדָם, וּכְשִׁיּוֹרֵד לְמִטָּה, הִתְרַחַק
גְּזוּן אָדָם, וּנְכַנֵּס לְתוֹךְ אוֹתוֹ מְקוֹם, שֶׁהוּא
הֵימָּה, וְנִצְבָּע בְּגְזוּן תְּבִלְתָּ. אוֹתוֹ אָדָם
נְכַנֵּס לְתוֹךְ הֵימָּה וְנִחְלֵשׁ גּוֹנוֹ וְהוֹפֵךְ
לְתְּבִלְתָּ, וְזֵהוּ אֱלֹהִים, אֲבָל אֵינּוּ חֹזֵק
כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן.

וְשִׁמְשׁ בָּהּ, שֶׁכָּל אֶחָד שִׁמְשׁ בְּמַעֲשֵׂה
חֵבְרוֹ, לְהִרְאוֹת שֶׁהֵפֵל נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה.
הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הָיָה בְּצַד שֶׁל שְׁנֵיהֶם, וְבוֹ
הָיָה אֶרְנָמָן, וְעַל זֶה כְּתוּב כִּי טוֹב כִּי
טוֹב פְּעַמִּים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי.

תְּבִלְתָּ, זֶה הַיּוֹם הַשְּׁנִי, נִצְבָּע בְּשְׁנֵי
גְּזוּנִים – אָדָם וְשָׁחַר. וּתְבִלְתָּ – הָאָדָם
הוּא שְׁלוֹ, מֵהַיּוֹם הַשְּׁנִי מִמָּשׁ, כְּעִין גּוֹן

אֹתְכֶם, גִּזּוֹן דָּא נָפִיק מִהֲתוּכָא דְסוּמְקָא, כִּד
 אֲתַתְּהָדָּ וְנַחְלָשׁ וְאֲתַתְּהָדָּ לְתַתָּא בְּהֲתוּכָא
 דְזוּהֲמָא, וְנַחֲתִית לְתַתָּא, וְנָפִיק מִהֲהוּא זוּהֲמָא גִזּוֹן
 סוּמְקָא, מִזוּהֲמָא תְּקִיפָא, וּמִגּוֹ זוּהֲמָא תְּקִיפָא,
 אֲתַתְּהָדָּר לְאוּכֶם. וְכֹלָא מִהֲהוּא סוּמְקָא קִדְמָאָה (ס"א)
 אֲתַתְּהָדָּ. וְכֹל דָּא אֲתַפְּרִי בְּשַׁנִּי, וְהֵאֵי אֲקַרִי
 אֱלֹהִים אַחֲרִים.

הֵאֵי אוּכֶם אִיהוּ חָשׁוּף יַתִּיר, דִּלְא אֲתַחֲזִי גִזּוֹן
 דִּילִיָּה מִגּוֹ חָשׁוּכָא. בּוּצִינָא קִדְיִשָּׁא חֲבִי
 אָמַר, דִּהֵאֵי גִזּוֹן אוּכֶם חָשׁוּף, בְּאֵן אֲתָר אֲעֻטְבַּע.
 אֲלֵא כִּד הֵהוּא סוּמְקָא אֲתַתְּהָדָּ בְּגוֹ תְּכֹלָא,
 וְאֲתַעְרְבוּ גִזּוֹנִין, אֲתַתְּהָדָּ הֲתוּכָא דְזוּהֲמָא לְגוֹ
 תְּהוּמִי, וְאֲתַעְבִּיד מִתְּמֵן רְפֶשׁ וְטִיט. כְּמַה דְאֲתַ
 אָמַר (ישעיה נז) וַיִּגְרְשׁוּ מִימֵי רְפֶשׁ וְטִיט. וּמִגּוֹ הֵהוּא
 טִינָא דְתְּהוּמִי, נָפִק הֵהוּא חָשׁוּף דִּאִיהוּ אוּכֶם, וְלֵא

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַשָּׂחַר הוּא יוֹתֵר חָשׁוּף, שְׁלֵא גִרְאָה
 הַגִּזּוֹן שְׁלוֹ מִתּוֹךְ הַחֲשׁוּף. הַמְּנֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה כִּךָ אָמַר, שֶׁהַגִּזּוֹן הַשָּׂחַר הוּא
 הַחֲשׁוּף, בְּאִיזָה מְקוֹם נִצְבָּע? אֲלֵא
 בְּשֵׂאוֹתוֹ אֲדָם מִתְּהָדָּ בְּתוֹךְ הַתְּכֹלָת
 וּמִתְּעַרְבִים הַגִּזּוֹנִים, מִתְּהָדָּ הַתּוֹךְ
 הַזְּהֵמָה לְתוֹךְ הַתְּהוּמֹת וְנַעֲשֶׂה מִשָּׁם
 רְפֶשׁ וְטִיט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם נז) וַיִּגְרְשׁוּ

אֶחָדָּר, גִּזּוֹן זֶה יוּצֵא מִתְּהָדָּ הָאֲדָם
 בְּשִׂמְתְּהָדָּ וְנַחְלָשׁ לְמִטָּה בְּהִתּוֹךְ
 הַזְּהֵמָה, וַיּוֹרֵד לְמִטָּה, וַיּוּצֵא מֵאוֹתָהּ
 זְהֵמָה גִזּוֹן אֲדָם, מִהַזְּהֵמָה הַקְּשָׁה, וּמִתּוֹךְ
 הַזְּהֵמָה הַקְּשָׁה הוֹפֵךְ לְשָׂחַר. וְהַכֹּל
 מֵאוֹתוֹ הָאֲדָם הָרֵאשׁוֹן (הַעֲלִיז) הַתְּהָדָּ,
 וְכֹל זֶה נִבְרָא בְּשַׁנִּי, וְזֶה נִקְרָא אֱלֹהִים
 אַחֲרִים.

אוֹכֵם אֶלָּא חֲשׂוֹךְ יִתִּיר, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית א) וְחֲשׂוֹךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. אִמְאֵי אֶקְרִי חֲשׂוֹךְ, בְּגִין דְּגִוּוֹן דִּילִיָּה חֲשׂוֹךְ, וְאַחֲשִׁיךְ אֲנִפִּי בְרִיין. וְדָא אִיהוּ סוּמְק וְאוֹכֵם, וּבְגִין דָּא לֹא כְּתִיב פִּשְׁנֵי כִי טוֹב.

וְאִי תִימָא, וְהָא כְּתִיב (בראשית א) וְהָיָה טוֹב מְאֹד דָּא מִלְּאָךְ הַמְּוֹת, וְהִכָּא אִמְרַתְּ דְּלֹא אִתְּמַר בְּגִינִיה כִּי טוֹב. אֶלָּא רְזָא דְרִזִּין הָכָא, דְּהָא וְדָאֵי מִלְּאָךְ הַמְּוֹת אִיהוּ טוֹב מְאֹד. מָאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָא כָּל בְּנֵי עֲלָמָא יַדְעֵי דִימוֹתוֹן וְיִתְהַדְרוֹן לְעַפְרָא, וְסִגְיֵאִין אֵינּוֹן דְּמַהֲדְרֵי בְּתִיּוֹבְתָא לְמֵאֲרִיחוֹן, בְּגִין דְּחִילוֹ דָּא, וְדַחֲלֵי לְמַחֲטֵי קַמִּיָּה. סִגְיֵאִין דְּחֲלֵי מִן מִלְּפָא, מִגּוֹ דְּתַלְיָא רְצוּעָה לְקַמִּיָּהוּ. כְּמָה טָבָא הֵהִיא רְצוּעָה לְגַבִּי בְנֵי נֶשְׂא, דְּעַבְדַּת לֹון טָבִין וְקִשִׁיטִין, וּמְתַקְנִין בְּאַרְחִיָּהוּ

לשון הקודש

שְׁלֹא נֶאֱמַר בְּגִלְלוּ כִי טוֹב - אֶלָּא סוּד הַסּוּדוֹת בָּאן, שְׁהָרֵי מִלְּאָךְ הַמְּוֹת וְדָאֵי הוּא טוֹב מְאֹד. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁהָרֵי כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם יוֹדְעִים שְׂמִמּוֹתוֹ וְיִחְזְרוּ לְעַפְרָא, וְרַבִּים הֵם שְׁחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה לְרַבּוֹנָם מִשּׁוֹם פֶּחַד זֶה, וּפּוֹחֲדִים לְחַטָּא לְפָנָיו. רַבִּים פּוֹחֲדִים מִהַמְּלָךְ מִתּוֹךְ שְׁתַּלּוּיָה רְצוּעָה לְפָנֵיהֶם. כְּמָה טוֹבָה אוֹתָהּ רְצוּעָה אֶל הָאָדָם, שְׁעוֹשָׂה לָהֶם

מִימֵיו רַפֵּשׁ וְטִיט. וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ מִיט שֶׁל הַתְּהוֹמוֹת יוֹצֵא אוֹתוֹ חֲשׂוֹךְ, שֶׁהוּא שְׁחַר, וְלֹא שְׁחַר אֶלָּא יוֹתֵר חֲשׂוֹךְ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְחֲשׂוֹךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. לְמָה נִקְרָא חֲשׂוֹךְ? מִשּׁוֹם שֶׁהִגִּוֶן שְׁלֹו חֲשׂוֹךְ וּמַחֲשִׁיךְ אֶת פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, וְזֶהוּ אָדָם וְשְׁחַר, וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא כְּתוּב פִּשְׁנֵי כִי טוֹב.

וְאִם תִּאמַר, וְהָרֵי כְּתוּב וְהָיָה טוֹב מְאֹד, זֶה מִלְּאָךְ הַמְּוֹת, וְכָאן אִמְרַתְּ

בְּדַקָּא יְאוּת. וְעַל דָּא וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. מְאֹד וְדָאֵי.

(דף ק"נ ע"א).

רָזָא בְּרִיזִין, דְּאוּלִּיפְנָא מְגוּ בּוּצִינָא קְדִישָׁא וְהִנֵּה
טוֹב, דָּא מְלֶאךְ חַיִּים. מְאֹד, דָּא מְלֶאךְ
הַמּוֹת, דְּאִיהוּ יְתִיר. אִמְאֵי מְלֶאךְ הַמּוֹת אִיהוּ טוֹב
מְאֹד. אֵלָא כִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, כִּלְא
הָזָה מִתְתַּקֵּן עַד לָא יִיתֵי אָדָם, דְּאִיהוּ מְלֶכָא דְּהֵאֵי
עֲלֵמָא. בֵּינֵן דְּאִתְּבְּרִי אָדָם, עֶבֶד לִיה מִתְתַּקֵּן בְּאַרְח
קְשׁוּט, הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם יֶשֶׁר וְהִמָּה בְּקֶשׁוֹ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים, עֶבֶד
לִיה יֶשֶׁר, וְלִבְתֵּר סָרַח, וְאִטְרִיד מִגְּנִיתָא דְּעֵדֵן.

גַּן עֵדֵן אִיהוּ בְּאַרְעָא, נְטִיעַ בְּאִינוֹן נְטִיעֵן דְּנִטְע
לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (בראשית
ב) וַיִּטַּע יי' אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֵן מִקֶּדֶם, אִיהוּ נְטִיעַ לִיה

לשון הקודש

הַמְּלֶאךְ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. בֵּינֵן שְׁנֵיבְרָא
אָדָם, עָשָׂה אוֹתוֹ מִתְּקֵן בְּדְרִיךְ אִמְתָּ. וְהוּ
שְׁפִתוֹב (קהלת ז) אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם יֶשֶׁר וְהִמָּה בְּקֶשׁוֹ חֲשִׁבֹנוֹת רַבִּים.
עָשָׂה אוֹתוֹ יֶשֶׁר, וְאַחַר כֵּן סָרַח וְנִטְרַד
מִגַּן עֵדֵן.

גַּן הָעֵדֵן הוּא נְטִיעַ בְּאַרְזֵן בְּאוֹתָן
נְטִיעוֹת שְׁנִטְע אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
כְּמוֹ שְׁנֵיבְרָא (בראשית ב) וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גַּן

טוֹבוֹת וְאִמְתוֹת וּמִתְקַנִּים בְּדְרִכֵּיהֶם
בְּרָאוּי. וְעַל זֶה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. מְאֹד
וְדָאֵי.

סוּד הַסּוּדוֹת שֶׁלְמִדְנוּ מִתּוֹךְ הַמְּנוּרָה
הַקְּדוּשָׁה, וְהִנֵּה טוֹב - זֶה מְלֶאךְ חַיִּים.
מְאֹד - זֶה מְלֶאךְ הַמּוֹת, שֶׁהוּא יוֹתֵר.
לְמָה מְלֶאךְ הַמּוֹת הוּא טוֹב מְאֹד? אֵלָא
כְּשֶׁבְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם,
הַכֹּל הָיָה מִתְקֵן טְרָם שְׁבָא אָדָם, שֶׁהוּא

בְּשֵׁמָא שְׁלִים, כְּגוּוּנָא עֲלָאָה לְעִילָא. וְכָל דְּיוֹקְנִין
 עֲלָאִין כְּלָהוּ, מְרַקְמִין וּמְתַצְיִירִין בְּהַאי גַּן עֵדֶן
 דְּלִתְתָּא, וְתַמָּן אֵינּוּן כְּרוּבִים. לָאוּ אֵינּוּן גְּלִיפִין
 בְּגְלִיפּוּי דְּבְנֵי נְשָׂא מְדַחְבָּא אוּ מְמַלְחָה אַחְרָא, אֶלְא
 כְּלָהוּ נְהוּרִין דְּלְעִילָא, גְּלִיפִין וּמְתַצְיִירִין בְּצִיּוּרָא
 מְרַקְמָא, עוּבְדֵי יְדֵי אוּמְנָא דְשֵׁמָא שְׁלִים דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִידָהּ הוּא, וְכְלָהוּ מְחַקְקִין תַּמָּן. וְכָל דְּיוֹקְנִין וְצִיּוּרִין
 דְּהַאי עֲלָמָא, כְּלָהוּ מְתַצְיִירִין תַּמָּן, וּגְלִיפִין וּמְתַחַקְקִין
 תַּמָּן, כְּלָהוּ כְּגוּוּנָא דְּהַאי עֲלָמָא.

וְאַתָּר דָּא אִיהוּ מְדוּרָא לְרוּחִין קְדִישִׁין, בֵּין אֵינּוּן
 דְּאָתוּ לְהַאי עֲלָמָא, בֵּין אֵינּוּן דְּלֹא אָתוּ
 לְהַאי עֲלָמָא, וְאֵינּוּן דְּזַמִּינִין לְמִיתֵי לְהַאי עֲלָמָא.
 כְּלָהוּ רוּחִין מְתַלְבָּשֵׁן בְּלְבוּשֵׁין וְגוּפִין וּפְרָצוּפִין
 כְּגוּוּנָא דְּהַאי עֲלָמָא, וּמְסַתְּפְלִין תַּמָּן בְּזִיו יְקָרָא
 דְּמַאֲרִיחוֹן, עַד דְּאֵתְיִין לְהַאי עֲלָמָא.

לשון הקודש

שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֻלָּם חֻקִּים
 שֵׁם. וְכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת וְהַצִּיּוּרִים שֶׁל
 הָעוֹלָם הַזֶּה, כֻּלָּם מְצִירִים שֵׁם, וְחֻקִּים
 וּמְתַחַקְקִים שֵׁם כֻּלָּם כְּמוֹ הָעוֹלָם הַזֶּה.
 וּמִקּוֹם זֶה הוּא מְדוּר לְרוּחֹת קְדוּשׁוֹת,
 בֵּין אוֹתָן שֶׁבָּאוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, בֵּין אוֹתָן
 שֶׁלֹּא בָּאוּ לְעוֹלָם הַזֶּה וְהֵם עֲתִידִים לְבֹא
 לְעוֹלָם הַזֶּה. כֻּלָּן רוּחֹת מְלַבְּשׁוֹת

בְּעֵדֶן מְקַדָּם. הוּא נִטַע אוֹתוֹ בְּשֵׁם שְׁלֵם,
 כְּדִגְמַת עֲלִיּוֹן שְׁלֵמְעֵלָה. וְכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת
 הָעֲלִיוֹנִים כֻּלָּם, מְרַקְמִים וּמְצִירִים בְּגַן
 הָעֵדֶן הַזֶּה שְׁלֵמְטָה, וְשֵׁם הֵם הַכְּרוּבִים.
 אֵינֶם חֻקִּים בְּחֻקִּיּוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם
 מְזַדְּב אוּ מְדַבֵּר אַחַר, אֶלְא כֻּלָּם אוֹרוֹת
 שְׁלֵמְעֵלָה חֻקִּים וּמְצִירִים בְּצִיּוּר
 מְרַקָּם, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן שֶׁל הַשֵּׁם הַשְּׁלֵם

בְּשַׁעֲתָא דַּנְּפִקֵי מִתַּמָּן, לְמִיתֵי לְהֵא עֲלֵמָא,
 מִתְּפִשְׁטִין אֵינוּן רוּחִין, מִתְּהוּא גּוּפָא
 וּלְבוּשָׂא דְתַמָּן, וּמִתְּלַבְּשִׁין בְּגוּפָא וּבְלְבוּשָׂא דְהֵא
 עֲלֵמָא, וְעַבְדִּין דִּיּוּרִיחוֹן בְּהֵא עֲלֵמָא, בְּלְבוּשָׂא
 וּגּוּפָא דָא, דְּאִיהוּ מְטַפָּה סְרוּחָה.

וְכַד מְטִי זְמַנִּיה לְמִיתָךְ וּלְנַפְקָא מִהֵא עֲלֵמָא, לָא
 נָפִיק עַד דְּהֵא מְלַאךְ הַמָּוֶת אֶפְשִׁיט לִיה
 לְבוּשָׂא דְגּוּפָא דָא. כִּיּוֹן דְּאֶתְּפִשְׁט הֵא גּוּפָא
 מִתְּהוּא רוּחָא, עַל יְדֵי דְּתְּהוּא מְלַאךְ הַמָּוֶת, אִזְלָא
 וּמִתְּלַבְּשָׂא בְּתְּהוּא גּוּפָא אַחְרָא דְּבַגְנָתָא דְּעַדָּן,
 דְּאֶתְּפִשִׁיט כַּד אָתֵי לְהֵא עֲלֵמָא. וְלִית חֲדוּ לְרוּחָא,
 בַּר בְּתְּהוּא גּוּפָא דְתַמָּן, וְחֲדֵי עַל דְּאֶתְּפִשִׁיט מִהֵא
 גּוּפָא דְּהֵא עֲלֵמָא, וְאֶתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשָׂא אַחְרָא שְׁלִים,
 בְּגוּוּנָא דְּהֵא (נ"א דְּתְּהוּא) עֲלֵמָא, וּבִיה יְתִיב וְאִזִּיל

לשון הקודש

הַזֶּה, לֹא יוֹצֵא עַד שְׂמֵלֶאךְ הַמָּוֶת הַזֶּה
 מִפְּשִׁיטוֹ הַלְבוּשׁ שֶׁל הַגּוּף הַזֶּה. כִּיּוֹן
 שֶׁנִּפְשֵׁט הַגּוּף מֵאוֹתָהּ רוּחַ עַל יְדֵי אוֹתוֹ
 מְלַאךְ הַמָּוֶת, הוֹלֵךְ וּמִתְּלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ גּוּף
 הָאֲחֵר שֶׁבָּנָן עַדָּן שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְּפִשִׁיט
 בְּשַׁבָּא לְעוֹלָם הַזֶּה, וְאִין שְׂמִחָה לְרוּחַ
 פְּרִיט לְאוֹתוֹ הַגּוּף שֶׁל שָׂם, וְשְׂמִחָה עַל
 שֶׁהִתְּפִשִׁיט מִהַגּוּף הַזֶּה שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה
 וְהִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף אַחֵר שֶׁלֵּם כְּמוֹ שֶׁל (חוק)

בְּלְבוּשִׁים וְגוּפִים וּפְרָעוּפִים כְּמוֹ שֶׁל
 הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִסְתַּכְּלוֹת שֵׁם בְּזִיו כְּבוֹד
 רְבוּנָם, עַד שֶׁבָּאוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה.

בְּשַׁעֲתָא שְׂיוּצָאוֹת מִשָּׁם לְבֵא לְעוֹלָם
 הַזֶּה, מִתְּפִשְׁטוֹת אוֹתָן רוּחוֹת מֵאוֹתוֹ גּוּף
 וּלְבוּשׁ שֶׁל שָׂם, וּמִתְּלַבְּשׁוֹת בְּגוּף וּלְבוּשׁ
 שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹשׂוֹת מְדוּרָם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה בְּלְבוּשׁ וְגוּף הַזֶּה, שֶׁהוּא מְטַפָּה
 סְרוּחָה.

וּבְשַׁמְגִיעַ זְמַנו לְלַכֵּת וּלְצֵאת מִהָעוֹלָם

וְאַסְתָּפֵל לְמַנְדֵּעַ בְּרִיזִין עַלְאִין, מַה דְּלָא יִכִּיל
לְמַנְדֵּעַ וְלֹאֲסְתָּפֵלָא בְּהַאי עֲלָמָא בְּגוּפָא דָּא.

וְכֵן אֶתְלַבֵּשֵׁת נִשְׁמָתָא בְּהַהוּא לְבוּשָׂא דְהַהוּא
עֲלָמָא, כַּמָּה עֲדוּנִין, כַּמָּה כְּסוּפִין דִּילָהּ
תַּמָּן. מַה גָּרִים לְגוּפָא דָּא, לְאֶתְלַבֵּשָׂא בֵּיהּ רוּחָא.
הַיִּי אִימָא הַהוּא דְאֶפְשִׁיט לִיהּ לְבוּשִׁין אֲלִין.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד טִיבוּ עִם בְּרִיזִין, דְּלָא
אֶפְשִׁיט לִיהּ לְבַר נָשׁ לְבוּשִׁין אֲלִין, עַד דְּאֶתְקִין
לִיהּ לְבוּשִׁין אַחַרְנִין יִקְרִיזִין וְטָבִין מֵאֲלִין.

כֵּן לְאִינוּן חֵיבִי עֲלָמָא, דְּלָא אֶתְדְּרוּ בְּתִיּוּבְתָא
שְׁלִימָתָא לְמֵאֲרִיהוֹן, דְּעֶרְטִילָאִין אָתוּ לְהַאי
עֲלָמָא, וְעֶרְטִילָאִין יְתוּבוּן תַּמָּן. וְנִשְׁמָתָא אֲזֵלָא
בְּכְסוּפָא לְגַבִּי אַחַרְנִין, דְּלִית לָהּ לְבוּשִׁין כְּלָל,
וְאֶתְדַנַּת בְּהַהוּא גִיְהָנָם דְּבֵאֲרַעָא, מִגּוּ הַהוּא אֲשָׂא

לשון הקודש

הברייתא שלא מפשיט מהאדם הלבושים
הקלו עד שמתקין לו לבושים אחרים
נכבדים וטובים מאלה.

פרט לאותם רשעי העולם שלא חזרו
בתשובה שלמה לרבונם, שמערטלים
פאו לעולם הזה ומערטלים ישובו לשם.
והנשמה הולכת בבושה כלפי אחרות,
כי אין לה כלל לבושים, ונדהונית באותו

בסודות העליונים, מה שלא יכל לדעת
ולהתבונן בעולם הזה בגוף הזה.

וכשמתלבשת הנשמה באותו לבוש
של אותו עולם, כמה עדונים וכמה
כסופים שלה שם. מה גרם לגוף הזה
להתלבש בו הרוח? הוה אומר, אותו
מעשה שהפשיטו מהלבושים הקלו.
והקדוש ברוך הוא עושה טוב עם

דְּלַעֲיֵלָא. וְאִית מְנַהֵן דְּמַצְפָּצִי וְסִלְקִי, וְאֵלִין אֵינוּן
 חֵיבֵי עֲלָמָא, דְּחֻשְׁבֵי בְּלַבִּיחֵו תְּשׁוּבָה, וּמִיתוּ, וְלֹא
 יְכִילוּ לְמַעְבַּד לָהּ. אֵלִין אֲתַדְּנוּ תַמָּן בְּגִיחָנָם,
 וְלִבְתָּר מְצַפְצָפִי וְסִלְקִין.

חָמִי כַּמָּה רַחֲמָנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם
 בְּרִיזְהִי, דְּאֵפִילוּ דְאִיחֵו חֵיבָא יִתִיר, וְהִרְהַר
 תְּשׁוּבָה, וְלֹא יְכִיל לְמַעְבַּד תְּשׁוּבָה, וּמִית, הֵאֵי
 בְּוֵדָאֵי, מְקַבֵּל עוֹנְשָׁא, עַד דְּאָזִיל בְּלֹא תְּשׁוּבָה.
 לְבִתָּר הֵהוּא רְעוּתָא דְשׁוֹי לְמַעְבַּד תְּשׁוּבָה, לֹא
 אֲעִדִיאת מְקַמֵי מְלָפָא עֲלָאָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֲתַקִּין לְהֵהוּא חֵיבָא דּוּכְתָא, בְּמִדּוּרָא דְשָׁאוּל,
 וְתַמָּן מְצַפְצָפָא תְּשׁוּבָה. דְּהֵא הֵהוּא רְעוּתָא נְחִית
 מְקַמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתִבְר כָּל גְּזִיזִין (ס"א לְבִתָּר
 דְּקַבִּיל עוֹנְשֵׁיהּ הֵהוּא רְעוּתָא מְבֹא דְשׁוֹי הֵהוּא חֵיבָא לְמַעְבַּד תְּשׁוּבָה סִלְקָא קַמֵי
 מְלָפָא עֲלָאָה וְלֹא אֲעִדִיאת מִתַּמָּן עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַקִּין לְהֵהוּא חֵיבָא דּוּכְתָא

לשון הקודש

תְּשׁוּבָה וּמִת, הֵרִי וּדְאֵי מְקַבֵּל עֲנֵשׁ עַד
 שְׁהוּלָךְ בְּלִי תְּשׁוּבָה. אַחַר כֵּן אֹתוּ
 הִרְצוּן שְׁשָׁם לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, לֹא זֶו
 מְלַפְנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מְתַקֵּן לְאוֹתוֹ רְשַׁע מְקוּם בְּמִדּוּר הַשָּׁאוּל,
 וְשָׁם מְצַפְצָפָא תְּשׁוּבָה. שְׁהֵרִי אֹתוֹ רְצוּן
 יוֹרֵד מְלַפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹבֵר
 כָּל הַשׁוֹמְרִים (לְאַחַר שְׁקִבֵל עֲנֵשׁוּ, אֹתוֹ רְצוּן טוֹב
 שְׁהֵיחַ אֹתוֹ רְשַׁע לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, עוֹלָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן,

גִּיחָנָם שְׁבִאֲרִין מִתוּךְ אֹתָהּ הָאֵשׁ
 שְׁלַמְעֵלָה. וְיֵשׁ מִהֵן שְׁמַצְפְּצוֹת וְעוֹלוֹת,
 וְאֵלוּ הֵם רְשָׁעֵי הָעוֹלָם שְׁחֻשְׁבוּ בְּלָבָם
 תְּשׁוּבָה וּמִתוּ, וְלֹא יְכִילוּ לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ.
 אֵלָה נְדוּנִים שָׁם בְּגִיחָנָם, וְאַחַר כֵּן
 מְצַפְצָפִים וְעוֹלִים.

רְאֵה כַּמָּה רַחֲמָנוּתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עִם בְּרִיּוֹתָיו, שְׁאֵפְלוּ שֶׁהוּא רְשַׁע
 גָּדוֹל וְהִרְהַר תְּשׁוּבָה וְלֹא יְכִיל לַעֲשׂוֹת

בְּמִדּוֹרֵת שְׂאוֹל וּכְדִין הֵחֹא רִיעוּתָא נִחְתָּא מִקָּמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְתַבְרַת כָּל גִּיּוֹזִין)
 דְּתִרְעֵי מְדוּרֵי גֵיהֶנָּם, וּמִטִּי לְהֵחֹא אֶתְר דְּהֵחֹא
 חֵיבָא תַּמּוֹן, וּבְטִשׁ בֵּיהּ, וְאֶתְעַר לִיהּ הֵחֹא רְעוּתָא
 כְּמִלְקָדְמִין. וּכְדִין מְצַפְצַפָּא (דף ק"ג ע"ב) הֵחֹא נִשְׁמָתָא,
 לְסִלְקָא מִגּוּ מְדוּרָא דְשְׂאוֹל.

וְלִית רְעוּתָא טָבָא דִּיתְאַכִּיד מִקָּמִי מִלְפָּא
 קִדְיִשָׁא. וּבְגִין כֵּן, וּפְאָה אִיהוּ מָאן
 דְּמִתְרַהַר הִרְהוּרִין טָבִין לְגַבֵּי מְאָרִיָּה, דְּאָף עַל גַּב
 דְּלָא יָכִיל לְמַעְבַּד לֹון, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָלִיק לִיהּ
 רְעוּתִיהּ כְּאִילוּ עֶבֶיד. דָּא לְטַב. אֲבָל רְעוּתִיהּ
 לְבִישׁ, לָא. בַּר הִרְהוּרָא דְכּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ תְּבַרִיָּא.

אֵינּוֹן דְּלָא הִרְהָרוּ תְּשׁוּבָה, נִחְתִּי לְשְׂאוֹל, וְלָא
 סִלְקֵי מִתַּמּוֹן לְדָרֵי דְרִין. עַלִּיָּהּ כְּתִיב, (איוב

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

שְׂמִתְרַהַר הִרְהוּרִים טוֹבִים לְרַבּוֹנוּ. שְׂאָף
 עַל גַּב שְׂלָא יָכִיל לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה אֶת רְצוֹנוּ כְּאִילוּ עָשָׂה,
 וְזֶה לְטוֹב. אֲבָל רְצוֹן לְרַע – לָא, פֶּרַט
 לְהִרְהוּר שֶׁל עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת,
 וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים.

אוֹתָם שְׂלָא הִרְהָרוּ תְּשׁוּבָה, יוֹרְדִים
 לְשְׂאוֹל, וְלָא עוֹלִים מִשָּׁם לְדוּרֵי דוֹרוֹת.
 עַלִּיהֶם כְּתוּב (איוב ו) כָּלָה עֵנָן וַיִּלָּךְ כֵּן

וְלֹא זֶה מִשָּׁם עַד שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתַּמּוֹן לְאוֹתוֹ רְשַׁע מִקּוֹם
 בְּמִדּוֹר הַשְּׂאוֹל, וְאֵז אוֹתוֹ רְצוֹן יוֹרֵד מִלְפָּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשׁוֹבֵר אֶת כָּל הַשּׁוֹמְרִים) שֶׁל שְׂעָרֵי מְדוּרֵי
 הַגֵּיהֶנָּם, וּמְגִיעַ לְאוֹתוֹ מִקּוֹם שְׂאוֹתוֹ
 הַרְשַׁע שָׁם, וּמַכָּה בּוֹ וּמַעֲזוּרָא אֶת אוֹתוֹ
 רְצוֹן כְּמִקְדָּם. וְאֵז מְצַפְצַפֵּת אוֹתָהּ נִשְׁמָה
 לְעֻלוֹת מִתּוֹךְ מְדוֹר הַשְּׂאוֹל.

וְאֵין רְצוֹן טוֹב שְׁנֵאֲבָד מִלְפָּנֵי הַמְּלָךְ
 הַקְּדוּשׁ, וּמִשׁוֹם כֵּן אֲשַׁרֵּי אוֹתוֹ מִי